

Home > Onderwerpen > Hoogwaardige verwerking > Voorkomen verbranden en storten recyclebaar materiaal

Ontwerp Circulair Materialenplan

Voorkomen verbranden en storten recyclebaar materiaal

Inspraak

Dit document is een onderdeel van het Ontwerp Circulair Materialenplan (ontwerp-CMP) voor de inspraakprocedure. Eenieder krijgt de gelegenheid om in deze periode verbeterpunten of suggesties aan te dragen voordat het CMP definitief wordt vastgesteld.

De Wet milieubeheer bepaalt dat voor het vaststellen van het CMP een procedure van inspraak moet worden gevolgd. Dit geldt niet voor alle onderdelen voor het CMP, maar wel voor de onderdelen die doorwerken in de besluiten van bevoegde gezagen. In het CMP staan deze teksten onder de kop 'Toetsingskaders'.

Zienswijzen op de toetsingskaders worden van een formele reactie voorzien in een reactienota. Daarin wordt aangegeven hoe de zienswijzen zijn verwerkt in het definitieve CMP, of worden argumenten gegeven voor waarom zienswijzen niet tot aanpassing hebben geleid. Zienswijzen op de toelichtende onderdelen worden wel bekeken op mogelijkheden om het CMP te verbeteren, maar worden niet van een formele reactie voorzien in de reactienota.

Dit onderdeel van het CMP bevat geen toetsingskaders.

Pdf's ontwerp-CMP worden website

De definitieve tekst van het CMP wordt een website. Deze pdf's van het ontwerp-CMP geven een indruk van de opmaak van de toekomstige website, maar bevatten nog niet de bijbehorende functionaliteiten. Enkele tips voor het lezen van de pdf's:

- In deze pdf kunt u in de browser of de pdf-reader linksboven of rechtsboven een inhoudsgave uitklappen, genaamd 'inhoud' of 'bladwijzers'.
- Onderstippelde woorden in de tekst zijn begrippen waarvoor op de website in een uitklapkader de betekenis wordt gegeven. Zie in het ontwerp-CMP de begrippenlijst onder het deel 'Instrumenten'.
- De [[Interne links](#)] in het CMP worden in het ontwerp-CMP nog in blauw met rechte haken weergegeven, maar deze verwijzingen werken nog niet. De links worden op de website van het definitieve CMP werkend gemaakt.

Dit document is opgemaakt voor digitoegankelijkheid. Kunt u de tekst of afbeeldingen niet lezen? Neem dan contact op via 088-7977102 of het [contactformulier](#) van de helpdesk.

Status: Ontwerp Circulair Materialenplan voor inspraak

Afzender: Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Datum: januari 2025

Website: circulairmaterialenplan.nl

Home > Onderwerpen > Hoogwaardige verwerking > Voorkomen verbranden en storten recyclebaar materiaal

Voorkomen verbranden en storten van recyclebaar materiaal

In dit hoofdstuk wordt geschetst hoe wordt toegewerkt naar een gericht pakket aan maatregelen om te voorkomen dat recyclebaar materiaal wordt verbrand of gestort. Tevens wordt aangegeven welke materiaalketens hier het eerst worden aangepakt en wat de rol van het CMP is of op termijn kan worden.

1. Doelgroep

Iedereen kan te maken krijgen met maatregelen die tot doel hebben om het verbranden of storten van recyclebaar materiaal te voorkomen.

Het sturen van recyclebaar materiaal weg van verbranden en storten vraagt om aanpassingen in de hele keten. Daarom heeft dit ook voor partijen eerder in de keten effect dan alleen bij de AVI's zelf. In eerste instantie kan worden gedacht aan alle huidige "leveranciers van te verbranden of te storten afval". Denk aan **afvalinzamelaars**, maar ook aan **afvalsorteerders**. Zelfs de **producenten van afval**, zowel bedrijven als burgers, kunnen te maken krijgen met effecten van het streven om het verbranden en storten van recyclebaar materiaal te beperken. Bijvoorbeeld omdat scheiding aan de bron voor meer afvalstoffen nog belangrijker wordt.

Hoewel de meeste acties om verbranden en storten van recyclebaar materiaal te beperken eerder in de keten moeten plaatsvinden is dit streven natuurlijk ook van belang voor de **exploitanten van afvalverbrandingsinstallaties (AVI's) en stortplaatsen**. Op termijn moet het aanbod van afval voor hen sterk afnemen omdat dat met het vorderen van de transitie naar een circulaire economie voor steeds meer afvalstoffen hoogwaardigere verwerkingsopties beschikbaar komen waarbij recycelen dan mogelijk de minimumstandaard wordt. In het verlengde hiervan is dit ook relevant voor **vergunningverleners van AVI's en stortplaatsen**.

2. Belang voor circulaire economie

In een circulaire economie worden recyclebare materialen niet meer verbrand. Dit wordt onder anderen geconstateerd in de [Integrale Circulaire Economie Rapportage 2023](#) van het Planbureau voor de Leefomgeving:

De kringloop moet gesloten worden door het wegnemen van "lekkages" zodat er alleen niet-herbruikbaar afval wordt verbrand.

Ook in het Nationale Programma Circulaire Economie 2023-2030 ([NPCE](#)) is als doel opgenomen dat in 2050 het verbranden van recyclebaar materiaal volledig verleden tijd moet zijn. Om dit te realiseren kunnen op termijn materiaalgerichte verbrandingsverboden worden ingezet. Dit gebeurt alleen als sluitstuk nadat in de hele keten stappen zijn gezet om het aanbieden van recyclebare materialen aan de AVI of de stortplaats te voorkomen. Op het moment dat de nodige stappen in de keten zijn gezet wordt duidelijk in hoeverre het CMP een sturende rol krijgt bij een verbrandingsverbod als sluitstuk. Het kan zijn dat het instrument minimumstandaard bij dit sluitstuk een rol gaat spelen, maar het kan ook het CMP alleen maar wordt aangepast om in lijn te blijven met andere instrumenten.

3. Beleid en wetgeving

3.1 Aanleiding en eerste werkzaamheden

In de [Kabinetsreactie op de transitieagenda's](#) is aangekondigd dat het kabinet de mogelijkheid gaat verkennen om het verbranden van alle recyclebare afval vanaf 2030 te verbieden. Een belangrijke vraag is dan wat "recyclebaar" inhoudt. In 2019 is daartoe een eerste verkenning uitgevoerd door [[Gemax](#)¹]. Als vervolg daarop is door [Royal Haskoning DHV](#) nader onderzocht hoe voorkomen kan worden dat recyclebare materialen verbrand worden. De conclusie van deze studies is dat er geen recyclebare materialen worden verbrand wanneer in de hele keten van een afvalstof gewerkt wordt volgens best beschikbare werkwijzen (BBW). Het is dus nodig om te borgen dat de keten optimaal werkt volgens BBW, alvorens eventueel een verbrandingsverbod als sluitstuk in te voeren.

Bij de [aanbieding van dit rapport aan de Tweede kamer](#) geeft ook de staatssecretaris van IenW aan:

Een verbod op het verbranden van recyclebare materialen alleen uitvoerbaar is indien maatregelen worden genomen om te voorkomen dat deze materialen ongescheiden bij afvalverbrandingsinstallaties worden aangeleverd.

en

Een verbrandingsverbod kan in een ketengericht maatregelen pakket een sluitstuk zijn.

3.2 Het NPCE en het vervolg

In het Nationale Programma Circulaire Economie 2023-2030 ([NPCE](#)) is door het kabinet opnieuw het belang van het voorkomen van het verbranden van recyclebare materialen benadrukt. In het NPCE is de volgende actie opgenomen:

"We voorkomen dat recyclebaar materiaal wordt verbrand of gestort door met een gericht pakket aan maatregelen een specifieke materiaalketen te sluiten. Daarbij:

- Gaat extra aandacht uit naar plastic en plastic verpakkingen, papier en karton, bouw- en sloopafval, gft-afval en luiers.
- Zetten we per materiaal in op een combinatie van gerichte acties in de hele keten. Maatregelen die worden verkend zijn o.a. een bronscheiding-, nascheiding- en/of sorteerverplichting, inzamelvereisten, certificering van sorteerprocessen, financiële prikkels, en (verhoging van) verplichte recyclepercentages middels UPV.
- Overwegen we waar nodig als sluitstuk een extra slot op de deur in de vorm van een materiaalgericht verbrandingsverbod."

Het NPCE noemt dus expliciet een aantal stromen waarop in eerste instantie de focus ligt. Voor deze stromen worden stappen ondernomen om het verbranden (en storten) van recyclebaar materiaal te voorkomen:

- Voor *bouw- en sloopafval* is uitgewerkt hoe [de Best Beschikbare Werkwijzen voor het sorteren](#) er uit zien. Als vervolg hierop is een verkend [hoe dit te implementeren]. Daarnaast kijken de Ministeries van IenW en BZK samen naar het inzetten van circulair slopen om ook aan het begin van de keten te komen tot de Best Beschikbare Werkwijzen. Samen moet dit alles leiden tot betere scheiding aan de bron en optimale nascheiding van bouw en sloopafval.
- Voor *plastic en plastic verpakkingen* is een studie uitgevoerd naar de mate waarin dit nog in naar de AVI gaat, wat de bron is en wat de mogelijkheden zijn om dit bij te sturen. Op basis hiervan wordt bezien waar in welke keten stappen moeten worden genomen en zo te komen toe de Best Beschikbare Werkwijzen om verbranden van voor recycling geschikt materiaal te voorkomen.
- Voor *papier en karton* zijn door Tauw [de mogelijkheden voor nascheiding in beeld gebracht](#). Op basis hiervan ligt de focus op het creëren van afzetmogelijkheden voor nagescheiden papier. Zie hiervoor verder ook het [ketenplan papier en karton](#) in dit CMP.
- *Huishoudelijk restafval en vergelijkbaar afval van bedrijven*: Zoals aangegeven [aan de Tweede kamer](#) is het ontwikkelen van BBW voor bouw- en sloopafval een eerste stap. Ook via

1 Ontwikkeling van criteria voor "niet-recyclebaar" in verband met KWD, BSA en GHA, Gemax, 2019

restafval van bedrijven en (grof) restafval van huishoudens gaan nog te veel voor recyclebare materialen naar de AVI. Vergeleken met bouw- en sloopafval zal het zwaartepunt bij deze afvalstoffen sterker bij het begin van de keten liggen (beter scheiden aan de bron). In genoemde brief [aan de Tweede kamer](#) werd al gewezen op het belang van de uitvoeringsprogramma's [VANG-HHA](#) en [VANG buitenshuis](#) om respectievelijk gemeenten en bedrijven te stimuleren meer werk te maken van het recyclen van diverse afvalstoffen. Deze programma's spelen ook een belangrijke rol bij de in het NPCE genoemde *gft-afval* en *luiers*.

- Zo wordt bijvoorbeeld binnen VANG-HHA gekeken naar de (on)mogelijkheden om te komen tot meer standaardisering in de inzameling zodat er een eenduidigere boodschap te verkondigen is richting burgers en ook bedrijven. Hoewel hier wordt gesproken van "meest geëigende inzamelmethode" en bij bouw- en sloopafval van "best beschikbare werkwijze", gaat het in beide gevallen feitelijk om hetzelfde maar dan in een ander deel van de keten – deze activiteiten vullen elkaar dus perfect aan.
- Verder wordt voor luiers en incontinentiemateriaal gekeken naar inzet van het instrument UPV en wordt tevens overwogen om de minimumstandaard versneld op te hogen van verbranden naar recycling. Zie hiervoor verder ook het afvalplan luiers en incontinentiemateriaal in dit CMP.

3.3 De rol van het CMP

Zoals hiervoor aangegeven moeten door de hele keten heen maatregelen te worden genomen om het verbranden of storten van recyclebare materialen te voorkomen. Hiervoor kunnen ook diverse instrumenten worden ingezet. Een deel hiervan (VANG-programma's, UPV) ligt buiten het CMP. In andere gevallen (ophogen minimumstandaarden, aanpassen regels bronscheiding) kan het CMP wel een rol spelen. Een eventueel verbrandingsverbod is sowieso pas een sluitstuk van al deze trajecten. Of het CMP daar ook een rol bij speelt zal afhangen van de vraag of een dergelijk verbod wordt geïmplementeerd via de minimumstandaard of juist de vorm van een wettelijke verbod gaat krijgen.

In het CMP blijft de bijdrage in eerste instantie nog beperkt tot eerste stappen als het aanpassen van de minimumstandaard voor sorteren van gemengd bouw- en sloopafval in de richting van [de Best Beschikbare Werkwijzen voor het sorteren](#). Verdere stappen - zoals genoemde ophoging van de minimumstandaard voor luiers en incontinentiemateriaal - volgen pas bij tussentijdse wijzigingen van het CMP.

4. Toetsingskaders CMP

Dit hoofdstuk bevat geen eigen specifieke toetsingskaders waar op dit moment al rekening mee moet worden gehouden bij bijvoorbeeld verlenen van vergunningen of toetsen aan decentrale regels.

Wel bevatten andere delen van het CMP toetsingskaders die moeten bijdragen aan het voorkomen van verbranden of storten van recyclebaar materiaal. Denk hierbij bijvoorbeeld aan veel minimumstandaarden in de keten- en afvalplannen of de leidraad voor het verlenen van ontheffingen van het stortverbod.

5. Toekomstplannen

Het beleid en de kennis over circulaire economie is in ontwikkeling. Nieuwe beleidsintenties, wijzigingen van bestaand beleid of wijzigingen in wet- en regelgeving kunnen allemaal leiden tot aanpassingen van het CMP. Het CMP wordt daarom regelmatig geactualiseerd.

Naar verwachting zal bij een komende wijziging van het CMP de minimumstandaard voor luiers en incontinentiemateriaal worden aangepast. Zoals blijkt uit de bovenstaande tekst lopen er nog veel studies, maar op dit moment is niet concreet aan te geven tot welke aanpassingen in beleid en regelgeving deze gaan leiden en op welke termijn.

Meer informatie over de ontwikkeling van het CMP en hoe stakeholders daarbij worden betrokken leest u in het [hoofdstuk wat is het CMP](#).

6. Hulpmiddelen en meer informatie

De diverse relevante rapporten en brieven aan de Tweede Kamer zijn allemaal in de tekst van dit hoofdstuk zelf genoemd.